

Dönem : 1
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 134

4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 115 sayılı Kanunla değiştirilen 7, 10 ve 48 nci maddelerinin tadiline dair kanun tasarısı ile İstanbul, Milletvekili Reşit Ülker'in Üniversiteler Kanununun Anayasaya aykırı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun teklifi ve Millî Eğitim Komisyonu raporu (1/257, 2/444)

4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 115 sayılı Kanunla değiştirilen 7, 10 ve 48 nci maddelerinin tadiline dair kanun tasarısı (1/257)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 1679/2571

16 . 8 . 1962

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 6 . 8 . 1962 tarihinde kararlaştırılan «4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 115 sayılı Kanunla değiştirilen 7, 10 ve 48 nci maddelerinin tadiline dair kanun tasarısı» gerekçesiyle birlikte ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

İsmet İnönü
Başbakan

G E R E K Ç E

4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 115 sayılı Kanunla değiştirilen 7 nci maddesindeki, öğrencilerin yazılma, çıkarılma, disiplin, öğretim ve imtihanları hakkında Fakülte Yönetim Kurulunca verilen kesin kararlar ile bu kurulların çıkarılma konusunda ittihaz ettikleri kararlara karşı vukubulan itiraz üzerine Senatoca verilen kararlar; 10 ncu maddesindeki Senatoca öğretim üyeleri hakkında verilen disiplin kararlarından başka diğer kararlar ve 48 nci maddesindeki Senatoca verilen göreve dikkati çekme ve kusur bildirme cezaları aleyhine yapılan itiraz üzerine Üniversitelerarası Kurulca verilen kararlar aleyhine «Hiçbir mercie başvurulamayacağına» dair kayıtlar; «İdarenin hiçbir eylem ve işlemi hiçbir halde yargı mercilerinin denetimi dışında bırakılamaz» ve «Memurlar ile kamu kurumu niteliğini haiz meslek teşekkülleri mensupları hakkındaki disiplin kararları yargı mercilerinin denetimi dışında bırakılamaz.» şeklinde Türkiye Cumhuriyeti Anayasasınının 114 ve 118 nci maddelerinde ifadesini bulan prensiplere aykırı görülmüş ve ilişik tasarıyla sözü geçen maddelerdeki bu kayıtlar madde metinlerinden çıkarılmak suretiyle Anayasaya uygun hale getirilmiştir.

İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Üniversiteler Kanununun Anayasaya aykırı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun teklifi (2/444)

12 . 2 . 1963

Millet Meclisi Başkanlığına

13 Haziran 1946 tarih ve 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 27 Ekim 1960 tarih ve 115 sayılı Kanunla değiştirilmiş olan 7 ve 10 ncu maddelerinde Anayasaya aykırı bulunan hükümlerin kaldırılmasına dair kanun teklifimiz gerekçesiyle birlikte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

İstanbul Milletvekili
Reşit Ülker

GEREKÇE

4936 sayılı Kanunun 115 sayılı Kanunla değişik 7 nci maddesinde 3 ncü fıkra sonunda «Öğrencilerin her türlü işlemleri Fakülte Yönetim Kurulunca incelenir. Bunlardan yazılma, çıkarılma, disiplin, öğretim ve imtihanlara aidolanlar hakkında takdire bağlı ve kesin kararlar verir. Ancak, çıkarılma kararlarına karşı ilgililere bildirildiğinden başlayarak beş gün içinde Senatoya itiraz edilebilir. Yönetim Kurulu ile Senatonun bu kararlarına karşı başka hiçbir mercie başvurulamaz.» denmektedir.

Öte yandan aynı kanunun 115 sayılı Kanunla değişik 10 ncu maddesinin son fıkrası da şöyledir : «Senatonun öğrenim üyeleri hakkındaki disiplin kararlarından başka kararları kesin olup bunlara karşı başka bir mercie başvurulamaz.»

Gene aynı kanunun 115 sayılı Kanunla değişik 48 nci maddesi «Senatoa onanan göreve dikkati çekme ve kusur bildirme cezalarına karşı bildirme tarihinden başlayarak on gün içinde ilgililere itiraz edilebilir. Bu itirazlar Üniversitelerarası Kurulda incelenir. Bu kurulun kararları takdire bağlıdır. Son ve kesindir. Başka hiçbir mercie başvurulamaz.» demektedir.

Her üç maddede de «hiçbir mercie başvurulamaz» «kesindir» hükümleri idarenin yargı denetimi altında bulunduğunu belirten Anayasamızın 114 ncü maddesinin «İdarenin hiçbir eylem ve işlemi, hiçbir halde, yargı mercilerinin denetimi dışında bırakılamaz» açık hükmüne aykırı bulunmaktadır.

Bu sebeple her üç maddedeki Anayasaya aykırı ibarelerin kaldırılması teklif edilmektedir.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ REŞİT ÜLKER'İN TEKLİFİ

Üniversiteler Kanununun Anayasaya aykırı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun teklifi

MADDE 1. — 13 Haziran 1946 tarih ve 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 27 Ekim 1960 tarih ve 115 sayılı Kanunla değiştirilmiş olan 7 nci maddesinin 3 ncü fıkrasındaki «Yönetim Kurulu ile Senatonun bu kararlarına karşı başka hiçbir mercie başvurulamaz» ibaresi, 10 ncu maddesinin son fıkrasındaki «Senatonun öğretim üyeleri hakkındaki disiplin kararlarından başka kararları kesin olup bunlara karşı başka bir mercie başvurulamaz.» ibaresi ve 48 nci maddesinin sonundaki «Son ve kesindir. Başka hiçbir mercie başvurulamaz.» ibareleri kaldırılmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Millî Eğitim Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Millî Eğitim Komisyonu
Esas No. 1/257, 2/444
Karar No. 24

8. 4. 1963

Yüksek Başkanlığa

Başkanlığınız tarafından Komisyonumuza havale edilen, 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 115 sayılı Kanunla değiştirilen 7,10 ve 48 nci maddesinin tadiline dair kanun tasarısı ile aynı mahiyette olan İstanbul Milletvekili Reşit Ülker tarafından verilen kanun teklifi, teklif sahibi ve Hükümet temsilcisinin iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi.

Her iki kanun tasarısı ve teklifinin tevhidten görüşülmesine karar verilip esas olarak Hükümet tasarısı müzakereye konmuştur.

Tasarının gerekçesinde serd edilen fikirler Komisyonumuzca da uygun mütalâa, edilerek, tasarı metni aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkanvekili	Sözcü		
Tunceli	Tunceli	Adana	Çanakkale
V. Kışoğlu	F. Ülkü	H. Aksay	A. N. Akay
Denizli	Sakarya	Sivas	Tekirdağ
R. Şenel	Y. Ulusoy	A. Altay	T. Kut

Muğla
H. Baydur

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1936 sayılı Üniversiteler Kanununun 115 sayılı
Kanunla değiştirilen 7, 10 ve 48 nci maddelerinin
tadiline dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 4936 sayılı Kanunun 115 sayılı Kanunla değiştirilen 7, 10 ve 48 nci maddeleri aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir.

«Madde 7. — Yönetim Kurulu, Dekanın Başkanlığında öğretim görevi başında bulunan önceki dekanla, profesörler kurulunca profesörler arasından seçilecek üç profesör ve profesörler kurulunda üye olan doçentler arasından aynı kurulca seçilecek iki doçent olmak üzere yedi öğretim üyesinden iki yıl için kurulur.

Yönetim kurulu fakülte tüzük ve yönetmelikleri hükümlerinin ve kurul kararlarının yerine getirilmesini sağlayacak karar ve tedbirleri alır, dekanın göreceği bütün işlerde kendisine yardım eder.

Öğrencilerin her türlü işlemleri fakülte yönetim kurulunca incelenir. Bunlardan yazılma,

çıkartılma, disiplin, öğretim ve imtihanlara aid olanlar hakkında takdire bağlı ve kesin kararlar verir. Ancak, çıkarılma kararlarına karşı ilgililere bildirildiğinden başlayarak beş gün içinde Senatoya itiraz olunabilir. Senatonun kararı kesindir.

Öğretim yardımcıları veya öğrencileri ilgilendiren konuların görüşülmesinde yönetim kurulu bunlardan ikişer temsilciyi davet ederek bilgilerine müracaat edebilir. Ayrıca her sömestr başında öğrenciler ve öğretim yardımcıları kendi ortak problemlerini temsilcileri vasıtasıyla yönetim kuruluna bildirirler, öğretim yardımcılarının temsilcileri her ders yılı başında fakültenin bütün öğretim yardımcıları tarafından, öğrenci temsilcileri ise fakülte öğrencileri tarafından seçilir. Bu temsilcilerin seçim tarzları, kendileri

ile ilgili üniversite yönetmeliklerinde gösterilir.»

«Madde 10. — Senato, rektörün başkanlığında öğretim görevi başında bulunan önceki rektörden, dekanlardan ve her fakülte profesörler kurulunun kendi üyeleri arasından iki yıl için seçeceği ikişer profesörden ve doğrudan doğruya üniversiteye veya fakültelere bağlı her okulun profesörler ve doçentlerinin yine kendi aralarında iki yıl için seçecekleri üniversite profesörü unvanını taşıyan birer temsilcisinden kurulur.

Senato üniversitenin bütününe ilgilendiren kanun tasarılarını hazırlayabileceği gibi aynı nitelikteki tüzük tasarılarıyla yönetmelikleri de hazırlar. Üniversite işleri hakkında kararlar verir. Fakülte genel kurullarının kanun ve tüzük tasarıları hakkında tekliflerini, yönetmelikler hakkındaki kararlarını, profesörler kurullarının bütçe, seçim, kürsü ve enstitülerinin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi hakkındaki karar ve tekliflerini inceleyip işleme kor. Kanun ve tüzüklerle kendisine verilen görevleri yapar. Bir imtihana bağlı olmayan fahri akademik pâyeye ve unvanları verir.

Fakülte kurullarının, senato tarafından onanılmıyarak bozulan işlem ve kararları ilgili kurullarca yeniden incelenir. İkinci defa senatoya gelen fakülte kurulu kararları senato tarafından kesin kararlara bağlanır.

Yönetmelikler, Senatunun onamasından sonra yürürlüğe girer. Senatolarca hazırlanan kanun ve tüzük tasarıları gerekçeleri ile birlikte Millî Eğitim Bakanına sunulur.

Fakülte kurullarının yedinci maddenin üçüncü fıkrası hükmünce kesin olanları dışındaki işlem ve kararlarına yapılacak itiraz senato tarafından incelenir ve bir karara bağlanır.»

«Madde 48. — Senatoca onanan göreve dik-kati çekme ve kusur bildirme cezalarına karşı bildirme tarihinden başlayarak 10 gün içinde ilgililerce itiraz edilebilir. Bu itirazlar Üniversitelerarası Kurulca incelenir. Bu kurulun kararları kesindir.»

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

6 . 8 . 1962

Başbakan	Devlet Bakanı ve
<i>I. İnönü</i>	Başb. Yardımcısı
Devlet Bakanı ve	<i>E. Alican</i>
Başb. Yardımcısı	Devlet Bakanı ve
<i>H. Dinçer</i>	Başb. Yardımcısı
Devlet Bakanı	<i>T. Feyzioğlu</i>
<i>H. O. Bekata</i>	Devlet Bakanı
Devlet Bakanı	<i>R. Aybar</i>
<i>N. Ökten</i>	Adalet Bakanı
Millî Savunma Bakanı	<i>A. K. Yörük</i>
<i>I. Sancar</i>	İçişleri Bakanı
Dışişleri Bakanı	<i>S. Kurutluoğlu</i>
<i>F. C. Erkin</i>	Maliye Bakanı
Millî Eğitim Bakanı	<i>F. Melen</i>
<i>Ş. R. Hatipoğlu</i>	Bayındırlık Bakanı
Ticaret Bakanı	<i>İ. Seçkin</i>
<i>M. Ete</i>	Sa. ve So. Y. Bakanı
Güm. ve Tekel Bakanı	<i>Y. Azizoglu</i>
<i>O. Öztrak</i>	Tarım Bakanı
Ulaştırma Bakanı	<i>M. İzmen</i>
<i>R. Ökten</i>	Çalışma Bakanı
Sanayi Bakanı	<i>B. Ecevit</i>
<i>F. Çelikkbaş</i>	Ba. - Ya. ve Turizm Bakanı
İmar ve İskân Bakanı	<i>C. T. Karasapan</i>
<i>F. K. Gökay</i>	